

Leefbaarheidsonderzoek Twello

Gemeente Voorst

Stagiair: 3^e jaars student opleiding Sociologie Radboud Universiteit Nijmegen
(gegevens zijn bekend via begeleider)

Begeleider: Chris Frencken (coördinator maatschappelijke initiatieven)
c.frencken@voorst.nl | 06-50438652.

Periode: 1 februari 2022 – 1 juli 2022

Inhoudsopgave

Pagina 1.....	Inhoudsopgave
Pagina 2.....	Inleiding
Pagina 5.....	Theoretisch kader
Pagina 11.....	Resultaten
Pagina 38.....	Conclusie
Pagina 40.....	Discussie
Pagina 42.....	Beleidsaanbevelingen
Pagina 44.....	Referentielijst
Pagina 45.....	Bijlage

1. Inleiding

1.1 Leefbaarheid

Het begrip “leefbaarheid” is een begrip waar iedereen wel een beeld bij heeft. Leefbaarheid in de ruime zin gaat over de mate waarin een buurt, wijk of dorp aantrekkelijk en geschikt is om er te wonen en werken (Rigo, 2020). Het begrip is echter zo breed dat er veel diverse betekenissen aan gegeven kunnen worden. Dit komt voornamelijk doordat leefbaarheid heel subjectief is. Bij een leefbare buurt denkt de ene persoon denkt aan een duurzame omgeving, terwijl de ander bijvoorbeeld eerder denkt aan een veilige omgeving, afhankelijk van criminaliteitscijfers. Een moeder van een kleuter denkt bij de leefbaarheid van een buurt misschien aan de aanwezigheid van speelvoorzieningen en de aanwezigheid van gevaarlijke wegen of kruispunten in de buurt. Terwijl een alleenstaande oudere man bij leefbaarheid kan denken aan gezellige buurtactiviteiten of ontmoetingsplaatsen, zodat hij zich af en toe wat minder alleen voelt.

De gemeente Voorst wil een onderzoek uitvoeren onder de inwoners van Twello naar de leefbaarheid van het dorp. Het betreft een onderzoek naar de wensen, behoeften en meningen van bewoners van Twello, waar mogelijk op wijkniveau. Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken welke rol de inwoners van Twello zelf kunnen en willen vervullen ten behoeve van de leefbaarheid in hun buurt of wijk. En hoe de gemeente hieraan kan bijdragen. Het onderzoek is een vervolg op het belevingsonderzoek ‘Duimen voor de dorpen’, dat in 2019/2020 in opdracht van de plaatselijke Rekenkamercommissie is uitgevoerd door Het PON. In dit hoofdstuk wordt het onderzoek ingeleid.

1.2 Context

De gemeente Voorst bestaat uit het grote dorp Twello en 11 kleinere dorpen, een aantal buurtschappen en een buitengebied. In de kleine dorpen zijn dorpsbelangenorganisaties met hun dorpscontactpersonen actief. Zij behartigen de belangen van de inwoners van een dorp. Daarnaast helpen ze mee bij het in stand houden en vergroten van de leefbaarheid in de gemeente. Een aantal dorpen is bezig met het schrijven van een dorpsvisie, waarbij samen met inwoners plannen

worden gemaakt voor de toekomst van het dorp. In het dorp Twello wonen zo'n 13.000 inwoners (op een totaal van ca. 25.000 in de hele gemeente Voorst). Van vroeger uit is hier geen dorpsbelangenorganisatie. Er is wel een actief verenigingsleven.

1.3 Probleem- en doelstelling

Het dorp Twello blijft in verhouding achter als het gaat om het aantal bewonersinitiatieven. Dit terwijl blijkt dat vrijwillige inzet en bewonersinitiatieven van grote waarde zijn voor de samenleving en een fijn woon- en leefklimaat. De gemeente wil samen met partners het dorp Twello op dit vlak beter laten aanhaken en in de doe-stand krijgen. Een gebiedsgerichte aanpak voor het dorp Twello ziet de gemeente als uitbreiding van het al bestaande beleid ten behoeve van de leefbaarheid in de dorpen. Het onderzoek moet uitsluitsel geven wat de meest haalbare en wenselijke manier is om met de inwoners (in de buurten en wijken) in gesprek te raken en in contact te blijven. Het beoogde effect van een succesvolle gebiedsgerichte aanpak is het verbeteren van de leefbaarheid en de saamhorigheid in de wijken van Twello. Dit heeft gunstige effecten op het voorkomen van problemen (preventie) en maakt ook dat de gemeente makkelijker in contact kan treden met inwoners als het gaat om thema's zoals de energietransitie en de Omgevingswet. De gemeente Voorst heeft met het onderzoek twee belangrijke doelstellingen voor ogen. Allereerst het inzichtelijk maken welke kenmerken en opgaven vanuit het perspectief van de inwoners van belang zijn voor de leefbaarheid van Twello. Daarnaast wil de gemeente Voorst door middel van het onderzoek blijvend in gesprek raken met inwoners om de leefbaarheid te verbeteren. Dit kan door het oprichten van belangenorganisaties of wijkverenigingen, maar dat is geen doel op zich.

1.5 Onderzoeksvragen

In dit onderzoek zal er getracht worden om zes onderzoeksvragen te beantwoorden. Deze luiden als volgt:

1. Wat zien inwoners van Twello als hun wijk of buurt (wat is een gewenste wijkindeling voor het dorp Twello)?

2. Op welke geografische schaal voelen inwoners van Twello zich met elkaar verbonden?
3. Wat vinden de inwoners van Twello bijzonder aan hun wijk of buurt (sociaal en fysieke kenmerken)?
4. Welke ideeën hebben inwoners van Twello om hun wijk of buurt leefbaar (leuker, mooier, gezelliger) te houden of te maken?
5. Op welke manier willen inwoners van Twello zich inzetten voor hun wijk of buurt?
6. Op welke manier kan de gemeente (of partners) inwoners die zich willen inzetten voor hun wijk of buurt ondersteunen?

1.6 Methodologie

Twello kent een redelijk groot inwoneraantal, ongeveer 13.000 mensen. De gemeente Voorst heeft daarom een voorkeur om een zo groot mogelijke steekproef te gebruiken zodat de mening van zoveel mogelijk inwoners van Twello kan worden meegenomen in het onderzoek. De meest passende onderzoeksmethode om kenmerken van een grote populatie te meten is een enquête (Babbie, 2007). De responsratio waar in dit onderzoek naar wordt gestreefd is 10% van het totaal aantal huishoudens (590). De vragen uit de enquête zijn grotendeels afkomstig van een eerder onderzoek van Het PON. De vragen zijn echter aangepast zodat ze specifiek over Twello gaan en er zijn nieuwe vragen aan de enquête toegevoegd. De vragenlijst bevat ongeveer 30 vragen en is mede tot stand gekomen via afstemming met meerdere partners waaronder Stichting Mens en Welzijn Voorst (buurtmaker), woningcorporatie IJsseldal Wonen (woonconsulent) en de Protestantse Gemeenschap Twello (opbouwwerker). De enquête kon digitaal ingevuld worden maar, de enquête werd ook schriftelijk verspreid via de Stichting Mens en Welzijn Voorst en de balie bij het gemeentehuis. Dit met de insteek om de oudere doelgroep goed te bereiken en de respons binnen deze groep zoveel mogelijk te vergroten. Er is op verschillende manieren gecommuniceerd over het onderzoek. Er zijn meerdere malen (gesponsorde) berichten op de sociale media van de gemeente geplaatst. Daarnaast is er drie weken achter elkaar een paginagrote advertentie geplaatst in het lokale weekblad Voorster Nieuws. De resultaten zijn verwerkt door middel van SPSS en Excel.

2. Theoretisch kader

Leefbaarheid

Zoals in het vorige hoofdstuk te lezen is, is een belangrijk doel in dit onderzoek om na te gaan in hoeverre de inwoners van Twello hun wijk/buurt leefbaar vinden en hoe zij dit zouden willen verbeteren. Wanneer er in dit onderzoek over een buurt wordt gesproken is de definitie hiervan een onderdeel van een gemeente vanuit bebouwingsoogpunt of sociaaleconomische structuur dat homogeen is afgebakend (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2021). Homogeen wil zeggen dat één functie dominant is, bijvoorbeeld een woonfunctie (woongebied), werkfunctie (industriegebied) of recreatieve functie (natuurgebied). Deze functies kunnen ook gemengd worden (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2021).

Het begrip leefbaarheid is, zoals in het vorige hoofdstuk is besproken, zeer breed. Het is een zogenaamd containerbegrip. Burgers en professionals hanteren verschillende betekenissen bij leefbaarheid. Er is echter wel een aantal elementen die essentieel zijn bij de leefbaarheid van een wijk. Leefbaarheid is geen optelsom van definities maar een samenspel van verschillende dimensies (Leidelmeijer, Marlet, Ponds, Schulenberg, & Woerkens, 2014). In een buurt of wijk kunnen wel voorzieningen zijn, maar dit wil niet direct zeggen dat de buurt of wijk ook gelijk leefbaar is. De voorzieningen dienen ook gebruikt te worden door de burgers, waar uiteindelijk bepaald gedrag uit zal voortvloeien. De dimensies waaruit de leefbaarheid van een wijk bestaat zijn:

1. De fysieke dimensie: deze dimensie bestaat uit de indicatoren woningen, verkeer, luchtkwaliteit, geluidsoverlast en fysieke infrastructuur (Mitros, 2005).
2. De sociale culturele infrastructuur: voorzieningen, sportclubs, onderwijsinstellingen, speelplaatsen en groenvoorzieningen (Mitros, 2005).
3. Het sociaal- maatschappelijke gedrag, vertegenwoordigd door de volgende indicatoren: buren, mantelzorg, sociale betrokkenheid, vrijwilligerswerk en deelname aan activiteiten (Mitros, 2005).

In dit onderzoek zullen wij ons voornamelijk richten op bepaalde aspecten van de tweede en derde dimensie. Deze dimensies staan niet los van elkaar, maar kunnen elkaar ook beïnvloeden (Mitros, 2005). Als er bijvoorbeeld besloten zou worden om

in Twello meer afvalbakken te plaatsten op straat en bij speelplaatsen/onderwijsinstellingen vindt er een verandering plaats in de fysieke dimensie. Doordat deze afvalbakken worden geplaatst zullen mensen het afval minder snel op straat gooien en eerder in de afvalbakken. Zo leidt een verandering in de fysieke leefomgeving tot een verandering in gedrag.

Actief burgerschap

Net als leefbaarheid is burgerschap een zeer breed begrip. Actief burgerschap is een term die sinds het begin van de eeuw veel aandacht krijgt van politici, beleidsmakers en onderzoekers. Ook in de samenleving leeft dit begrip steeds sterker, het aantal interessante burgerinitiatieven neemt toe (van de Wijdeven, de Graaf & Hendriks, 2013). Burgerschap is een initiërende macht, waarbij burgers vorm kunnen geven aan de samenleving (Eidhof, 2018). Onder burgerschap verstaan we de manier waarop mensen deelnemen aan de maatschappij. Burgers gaan zelf aan de slag in het publieke domein en pakken allerlei zaken aan die verder reiken dan hun eigenbelang. Dit kan bijvoorbeeld gaan over de (buurt)zorg, de wijkveiligheid, energievoorziening of een beter (leef)milieu meer in het algemeen (van de Wijdeven et al., 2013). Burgerschapsvorming is onder jongeren ook belangrijk omdat dit jongeren de kennis, vaardigheden en houding brengt die nodig zijn om op latere leeftijd mee te kunnen doen in de samenleving.

Burgerparticipatie

Bij het betrekken van burgers bij het ontwikkelen van plannen zijn een aantal aandachtspunten. Een belangrijk punt hierbij is de beschikbaarheid van middelen. Het is van belang dat er voldoende geld en middelen beschikbaar zijn.

Burgerparticipatie kost tijd en geld (van de Wijdeven et al., 2013). Zonder middelen is het lastig om mee te doen aan burgerparticipatie projecten. Tijd en geld kunnen de wil om mee te doen aan dergelijke projecten belemmeren. Dit kan erop wijzen dat er in de wijken van Twello waar de meeste sociale huurwoningen zijn meer mensen wonen die het financieel zwaar hebben. En dat zij minder snel mee zullen werken aan buurtprojecten. In wijken waar de meeste burgers fulltime werken hebben zij vaak weinig tijd om actief mee te doen aan bepaalde projecten. Vaak hebben mensen die al met pensioen zijn meer tijd dan jongere mensen die nog werken, waardoor zij mogelijk eerder zouden willen meedoen aan een project in de buurt of

het zouden willen organiseren. Het zou dus mogelijk kunnen zijn dat in de wijken in Twello waar de meeste seniorenwoningen zich bevinden meer mensen wonen die een bijdrage willen leveren aan buurtprojecten ten opzichte van andere wijken. Wanneer er een prijs wordt gehangen aan het deelnemen van bepaalde projecten zal dit de drempel verhogen voor burgers die over weinig financiële middelen beschikken. Behalve tijd en geld is motivatie op zichzelf één van de belangrijkste factoren van participatie (Verda, Schlozman & Brady, 1995). De motivatie wordt verklaard door vier belangrijke aspecten: het verwachte handelingsrendement, burgerlijke-, sociale- en materiële gratificaties (Verda et al., 1995). Bij het verwachte handelingsrendement gaat het om de verwachting om daadwerkelijk iets te kunnen bereiken en daadwerkelijk invloed uit te kunnen oefenen. Bij burgerlijke, sociale en materiële gratificaties verwacht men voordelige opbrengsten door te participeren (Verda et al., 1995).

Bewoners die actief zijn in de wijk en willen bijdragen aan de leefbaarheid voldoen aan twee voorwaarden. Zij kunnen dit en zij willen dit. Men bezit dan over de benodigde vaardigheden en motivatie. Cultureel kapitaal en sociaal kapitaal liggen hierbij ten grondslag (Noije, 2016). Onder cultureel kapitaal verstaat men de hulpbronnen van een persoon die zijn gebaseerd op kennis en die worden doorgegeven via de opvoeding of door middel van onderwijs. Kennis is erg belangrijk voor participatie. Mensen zijn minder geneigd om mee te werken als ze geen kennis hebben over het project waaraan ze mee zouden willen werken. Dit kan zijn dat ze geen theoretische kennis over het onderwerp. Cultureel kapitaal omvat ook normen en waarden die mensen stimuleren en motiveren om zich in te zetten voor het algemeen belang. Zij zullen zich dan eerder inzetten om de leefbaarheid van hun wijk te verbeteren dan mensen met weinig cultureel kapitaal. Ook zullen mensen die veel cultureel kapitaal bezitten meer vertrouwd zijn met de omgangsvormen van bestuurders waardoor zij makkelijker invloed op hen kunnen uitoefenen (Noije, 2016). Zo durven zij bijvoorbeeld eerder contact op te nemen met een wethouder. Verder omvat cultureel kapitaal de juiste bureaucratische vaardigheden die nodig zijn om bijvoorbeeld de juiste subsidiekanalen te vinden. De sociaal-economische status blijkt in zijn algemeenheid een belangrijke voorspeller te zijn van (politieke) participatie. In Nederland is er een oververtegenwoordiging van hoogopgeleiden in termen van politieke participatie. In achterstandsbuurtten is er ook vaak te zien dat de groep burgers met een hoge sociaal-economische status zich actief opstelt (Verda et

al., 1995). Deze relatief kleine groep inwoners komt dan ook vaker met burgerinitiatieven dan inwoners van buurten met een lage status. Zij bezitten vaak ook over een eigenbelang om de leefbaarheid in de buurt beter te maken. In Twello zijn dit waarschijnlijk de wijken waar weinig sociale huurwoningen zijn, zoals de Componistenbuurt. Hier wonen hoogstwaarschijnlijk de mensen met een hoger inkomen die waarschijnlijk ook hoger opgeleid zijn en die dus een hoge sociaal-economische status hebben, zij bezitten vaak over meer cultureel kapitaal.

Sociaal kapitaal is het totaal aan hulpbronnen die een persoon heeft ontvangen uit zijn of haar sociale netwerk (Bourdieu, 1989). Het sociale netwerk kan aanvullingen bieden voor hetgeen wat een persoon mist om invloed uit te kunnen oefenen. Bonding en bridging spelen hierbij een belangrijke rol. Onder het begrip “bonding” verstaat men de intern gerichte netwerken van mensen die hun sociale kapitaal onderling delen, behouden en reproduceren binnen de grenzen van het eigen netwerk (Van Noije, 2016). Wanneer een sociaal netwerk erg hecht is, is het voor buitenstaanders erg lastig om toe te treden tot het netwerk en vervolgens een steentje bij te kunnen dragen aan het versterken van de leefbaarheid van de wijk. Zij kunnen immers erg lastig invloed uitoefenen omdat zij buiten het sociale netwerk vallen. Bridging is dus belangrijk om mensen die buiten het sociale netwerk vallen wel bij het actieve burgerschap te betrekken.

Een andere belangrijke factor is het gevraagd worden om een bijdrage te leveren (Verda et al., 1995). Het is belangrijk dat men expliciet uitgenodigd wordt, maar ook is het belangrijk dat de burgers het gevoel hebben dat hun ideeën en bijdragen welkom zijn. Bij dit onderzoek wordt dit gedaan door de inwoners van Twello in de vragenlijst expliciet te vragen naar hun eigen ideeën over hoe zij hun buurt leefbaarder zouden willen maken. Wanneer burgers het gevoel hebben niet serieus genomen te worden zullen zij minder snel geneigd zijn om zelf bepaalde kwesties op te pakken en met voorstellen te komen. Het vertrouwen in de gemeente is hierin doorslaggevend. Vertrouwen kan op verschillende manieren motiveren. De burgers moeten erop vertrouwen dat er een resultaat komt en zij moeten vertrouwen hebben in de gemeente (Fokma, 2020). Wanneer bewoners ervan uitgaan dat hun tijd en energie wordt gecompenseerd door goede resultaten, zullen zij sneller geneigd zijn om te participeren. Vertrouwen in de gemeente is vergelijkbaar. Hierbij is het van belang dat de participant er vertrouwen in heeft dat de gemeente wat gaat doen met hun inbreng. Het nieuwe gemeentebestuur van de gemeente Voorst heeft

in het coalitieakkoord nadrukkelijk uitgesproken dat zij aan de hand van de resultaten van het onderzoek meer de samenwerking gaat zoeken met de inwoners van Twello (Coalitiepartijen Gemeente Voorst, 2022).

Tenslotte de aanwezigheid van een probleem. Wanneer er een bepaald probleem wordt ervaren zijn mensen sneller geneigd om er iets aan te gaan doen. Zo is er uit eerder onderzoek bijvoorbeeld gebleken dat men ontevreden is over het aantal parkeerplaatsen in Twello (Fokma, 2020). Men had in destijds onderzochte buurten behoefte aan meer parkeerplaatsen en minder groen. Men was bereid om te participeren om het probleem op te lossen.

2.3 Trends en verschuivingen in actief burgerschap

In termen van actief burgerschap is er de afgelopen decennia veel veranderd. De bal is steeds meer bij de burgers gelegd door de overheid. De nadruk is sterker komen te liggen op de positieve publieke moraal. De overheid speelt zeker nog een belangrijke rol, maar de burger wordt de afgelopen jaren steeds meer met klem uitgenodigd om een actievere rol in te nemen op het publieke domein (van de Wijdeven et al., 2013). In de jaren zeventig was burgerschap vooral een kwestie van emancipatie, namelijk het realiseren van volwaardig burgerschap voor iedereen. Er was toendertijd weinig aandacht voor burgerplichten en burgerparticipatie. Aan het eind van de jaren zeventig ontstond een overtuiging dat democratie, rechtsstaat en verzorgingsstaat werden overvraagd door enerzijds steeds mondiger wordende burgers, en anderzijds bedrijven die af wilden zijn van beklemmende overheidsregels (Van Gunsteren, 1998)

In de jaren tachtig ontstond een eerste verschuiving in het denken over burgerschap. Hoewel het toen vooral ging over het verkrijgen van burgerschap is dat steeds meer gaan verschuiven naar de plichten. De afgelopen jaren is er ook een verschuiving geweest van passief burgerschap naar actief burgerschap. De laatste jaren is er een verschuiving geweest in de institutionele praktijk en het beleidsdiscours; er wordt nu vooral actie ondernomen samen met burgers (Visser, 2021). Er wordt getracht om actie te ondernemen zonder de burgers te overstijgen en meer wederzijdse en gelijkwaardige relaties te creëren (Visser, 2021). Zo wil men zoveel mogelijk af van de aanpak waarbij de professionals bijna volledig de controle hebben of waarbij de burgers helemaal geen invloed hebben. Men wil dat burgers

steeds meer zelf gaan doen of samen met organisaties in een doe-het zelf-houding zitten.

In de afgelopen decennia is in Nederland ook daadwerkelijk te zien dat burgers steeds meer in een doe-het-zelf-houding zitten in plaats van dat zij het willen laten doen door de instanties (Van Gunsteren, 1998). Ook is te zien dat burgers vaker controle uitoefenen op politiek en bestuur. Sociaal en politiek burgerschap vervlechten zich hierin regelmatig met elkaar. In Twello zijn deze trends en verschuivingen nog niet direct waarneembaar, wat te maken kan hebben met het gebrek aan organisatie aan de zijde van inwoners (wellicht te verklaren door de dorpsgrootte). De gemeente neemt hier de eerste stap om hen meer in de doe-stand te krijgen en hoopt daarmee op een groter aantal burgerinitiatieven. Zo werkt de gemeente in Twello graag toe naar een situatie waarin burgers meer samen met de gemeente of zelfstandig bepaalde dingen oppakken.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd. Hiermee wordt er een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvragen. In de eerste paragraaf van dit hoofdstuk wordt een algemene indruk van de resultaten uiteen gezet. Hierbij wordt er gekeken naar de respons naar leeftijd en opleidingsniveau.

3.1 Algemene resultaten

Om de meningen rond de leefbaarheid van Twello te onderzoeken werd er een vragenlijst uitgezet. In totaal zijn er 13.179 inwoners van Twello. Er werden in totaal 415 enquêtes ingevuld. Dit levert een responsratio op van 3,15%. Deze responsratio is aan de lage kant (Babbie, 2007). Dit kan ervoor kunnen zorgen dat de resultaten een vertekend beeld geven van de daadwerkelijke mening van de inwoners van Twello. Uit de resultaten blijkt dat de vragenlijst voornamelijk is ingevuld door de leeftijdsgroep van 40 tot 65 jaar en hoogopgeleiden. Slechts 13,6% van de respondenten is jonger dan 40 jaar. Deze groepen zijn dus sterk ondervertegenwoordigd in dit onderzoek. Dit moet men in het achterhoofd houden wanneer de resultaten worden geïnterpreteerd.

Tabel 1: Beschrijvende statistieken leeftijd en opleidingsniveau

Leeftijdsgroep	Percentage
18-29 jaar	3,4%
30-39 jaar	10,2%
40-54 jaar	24,0%
55-64 jaar	19,1%
65-74 jaar	15,0%
75 jaar en ouder	7,7%
Missing	20,6%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Tabel 2: Opleidingsniveau van de respondenten

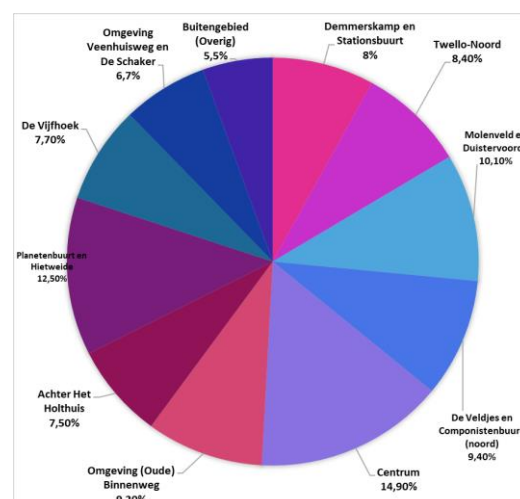
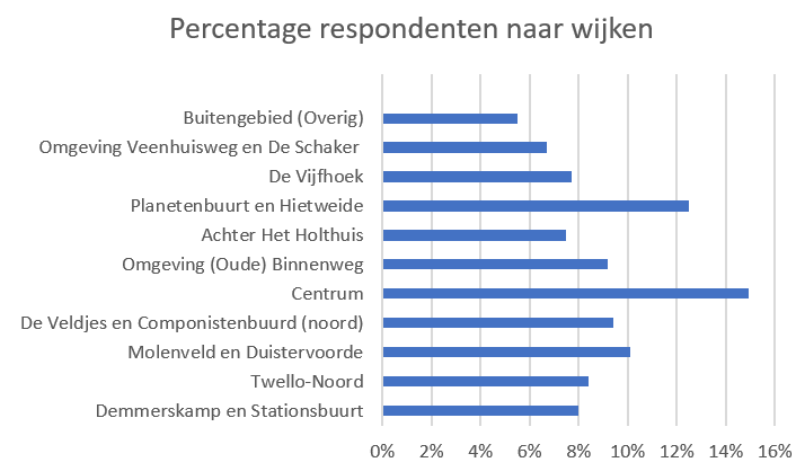
Opleidingsniveau	Percentage
Lagere school, basisonderwijs, geen onderwijs	3,4%
Vmbo,Mavo	4,4%
Havo, vwo	2,7%
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)	24,7%
Hoger beroepsonderwijs (hbo)	33,7%
Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)	10,9%
Missing	23,0%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 1

Uit de resultaten is gebleken dat in de wijk Omgeving Veenhuisweg en De Schaker de minste respondenten wonen, terwijl de grootste groepen respondenten woonachtig zijn in de Planetenbuurt en Hietweide (12,5%) en het Centrum (14,9%) (zie Figuur 1). In de overige wijken is het aantal respondenten aardig gelijk verdeeld, de percentages liggen allemaal dicht rond de 7%.

Figuur 1 en 2: De verdeling van respondenten in de Twellose wijken

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 2

Bij vraag 2 konden de respondenten aangeven of zij zich konden herkennen in de wijkindeling die werd gepresenteerd via een overzichtskaart van Twello. Twello werd daarin opgedeeld in 11 wijken. De gemeente had deze indeling gemaakt op basis van ervaringen en in afstemming met samenwerkingspartners. Een wijkindeling kan helpen om de gebiedsgerichte aanpak verder vorm te geven.

Iets meer dan een kwart van de respondenten (25,8%) heeft deze vraag opengelaten. Een andere kwart van de respondenten (27,7%) was het eens met de wijkindeling, maar heeft verder geen toelichting gegeven bij het antwoorden. Het resterende deel van de respondenten was het grotendeels eens met de kaart. De respondenten die zich niet konden vinden in de wijkindeling vonden de kaart meestal onduidelijk en vonden het lastig te zien waar zij nou precies wonen. Ook was er onder deze respondenten verwarring over welk gebied op het kaartje precies Twello-Noord is.

Vraag 3

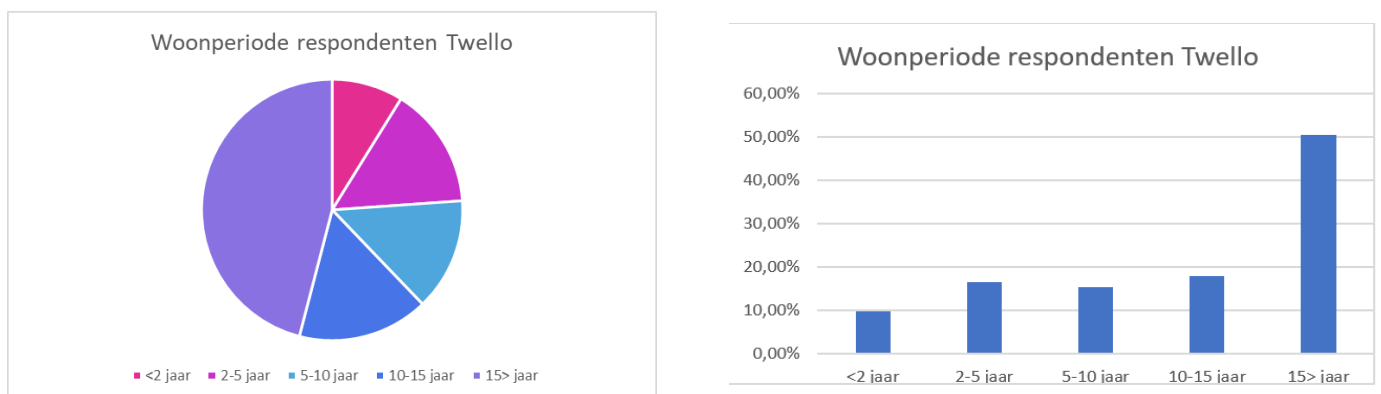
Deze vraag ging over de vraag in hoeverre de inwoners van Twello zich verbonden voelen met hun hele wijk, buurt, straat en directe burens. Als we kijken naar de resultaten in Twello over het algemeen blijkt uit de resultaten dat slechts 9,2% van de respondenten zich verbonden voelt met de hele wijk. 35,2% van de respondenten heeft aangegeven zich verbonden te voelen met hun eigen buurt. 42,2% van de respondenten voelt zich verbonden met hun straat en 44,1% voelt zich verbonden met hun directe burens. Uit de resultaten blijkt dat hoe kleiner de geografische schaal is, hoe sterker de respondenten zich verbonden voelen. Als we de resultaten per wijk gaan vergelijken is er te zien dat de inwoners van Twello-Noord het sterkst verbonden voelen met de hele wijk. 20% van de respondenten uit Twello-Noord heeft namelijk aangegeven zich verbonden te voelen met de hele wijk. De wijk waar men zich het minst verbonden met elkaar voelden was de Planetenbuurt en Hietweide. Hierbij gaf slechts 1,9% van de respondenten aan zich verbonden te voelen met de hele wijk. De wijk waarin men het vaakst aangaf zich verbonden te voelen met hun buurt was Molenveld en Duistervoorde (45,2%). De wijken waar mensen zich het minst verbonden voelden met hun buurt waren de Vijfhoek en de Planetenbuurt en Hietweide. In beide wijken gaf 25% van de respondenten aan zich verbonden te voelen met hun buurt. Als we verder kijken naar de respondenten die

zich het meest verbonden voelen met de straat waar ze wonen lag het percentage het hoogst in de Planetenbuurt en Hietweide. In deze wijk gaf 57,7% van de respondenten aan zich verbonden te voelen met de straat waar zij wonen. Het percentage lag het laagst in het Centrum. Hier gaf slechts 29% van de respondenten zich verbonden te voelen met hun straat. Tenslotte is er onderzocht in hoeverre de inwoners van Twello zich verbonden voelen met hun directe burens. De wijk met de meeste inwoners die zich verbonden voelen met hun directe burens is De Veldjes en Componistenbuurt (59%). De wijk waarin men zich het minst verbonden voelt met hun directe burens is Achter het Holthuis (25,8%).

Vraag 4

Als we kijken naar hoe lang de respondenten in hun wijk wonen woont 9,7% van de respondenten korter dan twee jaar in hun wijk. 16,5% van de respondenten woont 2 tot 5 jaar in hun wijk en 15,3% woont 5 tot 10 jaar in hun wijk. De groep die 10 tot 15 jaar in hun wijk woont vormt 18% van het totaal en de respondenten die het langst in Twello wonen, 15 jaar of langer, vormde een ruime meerderheid met 40,4%. Meer dan de helft van de respondenten woont al langer dan 10 jaar in Twello.

Figuur 3 en 4: De woonperiode van de respondenten in Twello

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 5

De respondenten hebben op een schaal van 1 tot 10 moeten aangeven hoe tevreden zij waren over de buurt waar zij leven. Als we kijken naar alle respondenten samen gaf 10,6% de wijk waar zij leven lager dan een 6. 12,5% van de respondenten gaf hun wijk een 6. 20,5% van de respondenten gaf een 7, 22% een 8, 11,6% een 9 en 10,6% gaf een 10. De meerderheid van de respondenten vond het

duis prettig tot zeer prettig om in hun wijk te wonen en het gemiddelde cijfer van alle wijken samen was een 7,7.

Vervolgens is er gekeken welk cijfer de respondenten hun wijk gemiddeld geven (zie Tabel 4). In de tabel is te zien dat de Vijfhoek en Twello-Noord het laagst scoren en Achter het Holthuis en de Planetenbuurt en Hietweide het hoogst.

Tabel 3: Tevredenheid over de buurt in Twello

Cijfer	Percentage
<6	10,6%
6,0	12,5%
7-8	42,5%
9-10	22,2%

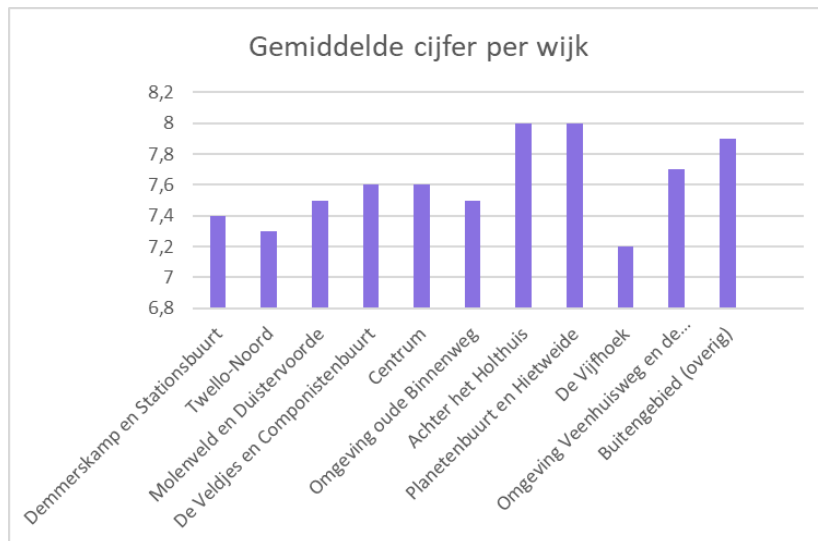
Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Tabel 4: het gemiddelde cijfer per wijk op een schaal van 1 tot 10

Wijk	Gemiddelde cijfer
Demmerskamp en Stationsbuurt	7,4
Twello-Noord	7,3
Molenveld en Duistervoorde	7,5
De Veldjes en Componistenbuurt	7,6
Centrum	7,6
Omgeving oude Binnenweg	7,5
Achter het Holthuis	8,0
Planetenbuurt en Hietweide	8,0
De Vijfhoek	7,2
Omgeving Veenhuisweg en de Schaker	7,7
Buitengebied (overig)	7,9

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Figuur 5: Het gemiddelde cijfer per wijk

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 6

De respondenten hebben bij deze vraag toegelicht waarom zij het juist wel of niet prettig vinden om in hun wijk te wonen. Hierbij waren er een aantal antwoorden die vaak terugkwamen in de resultaten. Een onderwerp wat veelal werd aangesneden was de verkeersveiligheid. Volgens veel respondenten wordt er op veel plekken veel harder gereden dan de maximumsnelheid. De straten/gebieden in Twello waar vooral veel ontevredenheid over was op dit vlak waren de Molenstraat, Rijksstraatweg, Holthuizerstraat en de Duistervoordseweg. Ook gaven veel inwoners aan dat zij ('s nachts) last hadden van vrachtwagenverkeer.

Een ander onderwerp waar ontevredenheid over heerst was het groenonderhoud. Respondenten vonden dat dit op sommige plekken beter kan, met name in de wijken Planetenbuurt en Hietweide, De Vijfhoek en Omgeving Veenhuisweg en De Schaker. Ook vonden de respondenten dat er meer prullenbakken en bankjes geplaatst zouden moeten worden. Een ander probleem wat door de respondenten relatief vaak werd aangesneden was het tekort aan speelplekken, vooral in Twello-Noord. Wat men bijzonder vond aan hun wijk kon worden opgesplitst naar sociale en fysieke kenmerken. Op sociaal gebied vond men Twello een gezellig en veilig dorp met fijne sociale contacten. Hoewel veel mensen positief waren over de sociale contacten in hun wijk of buurt waren er ook respondenten die aan hebben gegeven het juist lastig te vinden om sociale contacten in hun wijk op te bouwen en vonden zij dat er geen saamhorigheid was in

de wijk waar zij leven. Op fysiek vlak was men vooral lovend over de rust, het mooie groen in de wijken (vooral in Centrum, Omgeving (Oude) Binnenweg en Achter het Holthuis), veel mooie natuur op loopafstand en veel voorzieningen die ook op loopafstand bereikbaar zijn.

Vraag 7

De inwoners van Twello hebben op een schaal van 1 tot en met 5 kunnen aangeven wat zij van bepaalde onderwerpen vinden. Hierbij was 1 “zeer slecht” en 5 “zeer goed”. Uit Tabel 5 hieronder blijkt dat over het algemeen de tevredenheid op de meeste onderwerpen groot is. Met name bij de onderwerpen verkeersveiligheid, de inrichting van openbare ruimte en de mogelijkheid voor kinderen om samen buiten te spelen wordt er relatief gezien wat minder goed gescoord. Dit kwam ook al aardig duidelijk naar voren bij de zesde vraag uit de enquête. De onderwerpen waar men het minst negatief over was waren de bereikbaarheid met de fiets en auto, de sociale veiligheid en het onderlinge contact / gezelligheid.

Tabel 5: De tevredenheid over meerdere onderwerpen op het gebied van leefbaarheid

Onderwerp	zeer slecht	slecht	neutraal	goed	zeer goed	weet ik niet
Verkeersveiligheid	10,6 %	22,7%	25,3%	34,5%	3,6%	1,2%
Sociale veiligheid	0,7%	5,1%	21,4%	54,7%	14,5%	1,5%
Inrichting en onderhoud van de openbare ruimte	4,6%	14,9%	25,1%	42,2%	10,8%	0,7%
Bereikbaarheid met de fiets/auto	0,5%	2,2%	6,3%	54,2%	33,3%	1,7%
Bereikbaarheid met het OV	4,3%	9,2%	20,5%	38,5%	12%	14,5%
Het aanbod van onderwijs en kinderopvang	1,9%	3,1%	8,9%	41%	9,6%	33,5%
Het aanbod op het gebied van sport en cultuur	1,4%	6,7%	19,5%	48%	9,2%	13%

De mogelijkheid voor kinderen om samen buiten te spelen	5,5%	11,3%	18,8%	36,6%	14,2%	11,1%
De mogelijkheden om elkaar te ontmoeten	1,7%	10,4%	29,4%	41,9%	6,3%	7,5%
Onderling contact/gezelligheid	0,2%	7,6%	24,1%	49%	16,7%	2,2%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 8

In deze vraag konden de respondenten aangeven welke onderwerpen volgens hen meer aandacht verdienen in hun wijk. De onderwerpen die veelal werden genoemd waren:

- Verkeersveiligheid: de maximale snelheid wordt in veel wijken vaak overschreden; sommige respondenten beschrijven de wijk als een 'racebaan' (vaak bij Demmerskamp en Stationsbuurt en de Rijksstraatweg. Ook heeft men last van het zware treinverkeer en spoorovergang die te vaak dicht staat).
- Het groenonderhoud: veel respondenten vonden dat het groen beter onderhouden moet worden (paden overwoekerd, weinig bloemen, bermen worden te weinig onderhouden, bomen die voor problemen zorgen)
- Speelvoorzieningen: er is veel behoefte aan meer speelvoorzieningen voor kinderen (vooral in Molenveld en Duistervoorde).
- Parkeerplaatsen: respondenten gaven aan dat er een tekort is aan parkeerplaatsen, dit komt vooral veel voor in het centrum.
- Loslopende honden en hondenuitwerpselen. De meeste klachten hierover kwamen uit de wijk Achter het Holthuis. Respondenten komen in hun antwoorden vaak met voorstellen zoals een losloopgebied. Ook is er in heel Twello veel behoefte aan meer prullenbakken (vooral voor hondenuitwerpselen).

Vraag 9

De negende vraag van de enquête had betrekking op de sociale cohesie in de wijken. De respondenten konden aangeven in hoeverre zij het eens waren met de volgende stellingen “De inwoners van mijn wijk staan altijd voor elkaar klaar”, “Mensen in mijn wijk kennen elkaar goed”, “De mensen in mijn wijk gaan op een prettige/respectvolle manier met elkaar om” en “Er zijn weinig mensen in mijn wijk die aan buurtactiviteiten willen deelnemen.” Uit Tabel 6 blijkt dat de meeste respondenten het met de eerste stelling eens zijn. Bij de tweede stelling zijn de meeste respondenten neutraal. Bij de derde stelling is ruim de helft van alle respondenten het met de stelling eens en bij de laatste stelling zijn de meeste mensen weer neutraal. Opvallend is dat het aantal missende waardes bij de laatste stelling een stuk groter is dan bij de overige stellingen.

Tabel 6: Stellingen m.b.t. sociale cohesie

	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal eens	Missing
De inwoners van mijn wijk staan altijd voor elkaar klaar	0,7%	8,0%	25,4%	41,9%	8,7%	15,3%
Mensen in mijn wijk kennen elkaar goed	1,0%	16,5%	33,9%	28,6%	5,8%	14,3%
De mensen in mijn wijk gaan op een prettige/respectvolle manier met elkaar om	1,0%	3,4%	14,8%	54,0%	13,3%	13,5%
Er zijn weinig mensen in mijn wijk die aan buurtactiviteiten willen deelnemen	2,2%	16,7%	31,2%	17,7%	5,1%	27,1%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Bij deze vraag is er ook gekeken naar de antwoorden van de eerste stelling “de inwoners van mijn wijk staan altijd voor elkaar klaar” per wijk. Dit geeft een indicatie van de sociale cohesie in de verschillende wijken. In de Planetenbuurt en Hietweide heeft de grootste groep respondenten “eens” of “helemaal mee eens” aangekruist (57,8%). De wijk waarin deze groep respondenten het kleinst is, is het Centrum (44,3%). Deze resultaten indiceren dat de sociale cohesie in de Planetenbuurt en Hietweide sterker is ten opzichte van de overige wijken en in het Centrum juist zwakker.

Tabel 7: Stelling: “De inwoners van mijn wijk staan altijd voor elkaar klaar.”

	Helemaal oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal eens	Missings
Demmerskamp en Stationsbuurt	0,0%	9,1%	33,3%	27,3%	21,2%	9,1%
Twello-Noord	0,0%	5,7%	31,4%	42,9%	8,6%	11,5%
Molenveld en Duistervoorde	2,4%	2,4%	26,8%	41,5%	14,6%	12,2%
De Veldjes en Componistenbuurt	0,0%	12,8%	30,8%	35,9%	5,1%	15,4%
Centrum	1,6%	9,8%	16,4%	36,1%	8,2%	27,9%
Omgeving (Oude) Binnenweg	0,0%	13,2%	21,2%	47,4%	5,3%	13,1%
Achter Het Holthuis	3,2%	6,5%	29,0%	48,4%	3,2%	9,7%
Planetenbuurt en Hietweide	0,0%	5,8%	23,1%	53,8%	3,8%	13,5%
De Vijfhoek	0,0%	12,5%	28,1%	43,8%	3,1%	12,5%
Omgeving Veenhuisweg en De Schaker	0,0%	3,6%	32,1%	39,3%	7,1%	17,9%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 10

De meeste respondenten hebben dagelijks of wekelijks contact met mensen uit hun eigen buurt. Men had vooral wekelijks fysiek contact met familie en vrienden en de meeste respondenten hebben nooit of minder dan maandelijks fysiek contact met lokale vrijwilligers en professionele hulpverleners.

Tabel 8: Persoonlijk contact binnen de eigen wijken van de respondenten

	Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks	Minder dan maandelijks	Nooit	Nvt/Missing
Fysiek contact met mensen uit de buurt	16,9%	39,5%	14%	10,1%	2,2%	17,4%
Familie	10,1%	30,4%	10,1%	5,5%	4,8%	39,1
Vrienden of kennissen	7,5%	39,5%	18,6%	5,5%	2,4%	26,5%
Lokale vrijwilligers (Rode Kruis e.d)	1%	6,3%	2,2%	9,9%	41,9%	39%
Professionele hulpverleners	1%	2,2%	1,7%	9,2%	42,2%	43,8

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 11

De vraag die de respondenten hier werd voorgelegd luidt als volgt “Hoe vaak heeft u online contact met de volgende personen in uw wijk?”. Hierbij is te zien dat het contact met de burens relatief gezien veel vaker fysiek plaatsvindt dan online. Het contact met lokale vrijwilligers en professionele hulpverleners is online, net als bij het fysieke contact erg laag.

Tabel 9: Online contact binnen de eigen wijken van de respondenten

	Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks	Minder dan maandelijks	Nooit	Nvt/Missing
Online contact met mensen uit de buurt	4,1%	15,7%	10,8%	10,8%	9,4%	49,1%
Familie	21,0%	14,0%	2,2%	0,2%	2,7%	60%
Vrienden of kennissen	14,7%	23,1%	5,1%	3,4%	1,9%	51,8%
Lokale vrijwilligers (Rode Kruis e.d)	0,5%	2,2%	1,7%	5,5%	28,4%	61,7%
Professionele hulpverleners	0,2%	1,2%	0,7%	7,0%	25,5%	65,3%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 12

Vraag 12 ging over de sociale contacten van de respondenten. Hierbij ging het vooral over mensen uit het sociale netwerk van de respondent waar de respondent op kon rekenen. De respondenten vulden het vaakst “eens” of “niet oneens, niet eens” in. Hieruit kan afgeleid worden dat de respondenten grotendeels tevreden zijn over hun sociale contacten, of hier geen sterk positief of negatief gevoel over hebben.

Tabel 10: Stellingen m.b.t. de sociale contacten van de respondenten

	Helemaal oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Helemaal eens	N.v.t/missings
Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik terecht kan	1,5%	7,8%	12,7%	38,3%	19,5%	20,3%
Ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen	1,5%	9,0%	17,6%	38,0%	17,8%	16,1%
Ik heb voldoende	3,2%	13,9%	22,9%	36,8%	7,6%	15,6%

mensen met wie ik me sterk verbonden voel in mijn buurt						
Ik mis gezelligheid om me heen	12,2%	37,6%	22,0%	10,5%	2,0%	15,8%
Ik vind mijn kring van vrienden en kennissen te beperkt	17,6%	40,7%	15,6%	8,3%	2,0%	15,9%
Ik kan makkelijk mensen vinden om leuke dingen met mij te doen.	2,9%	5,1%	18,3%	42,4%	15,9%	16,4%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 13

De respondenten konden aangeven welke ontmoetingsplekken zij kenden en welke niet. Uit de resultaten is gebleken dat de ontmoetingsplek die het meest bekend is onder de inwoners van Twello de bibliotheek is. De plek die het minst bekend was in Twello is Trefpunt Duistervoorde. Een derde van de respondenten heeft aangegeven nog nooit van deze ontmoetingsplek gehoord te hebben. Dit kan ermee te maken hebben dat deze ontmoetingsplek relatief nieuw is en tot dusver nog vooral zichtbaar is geweest in de omgeving van Duistervoorde.

Tabel 11: Bekendheid van ontmoetingsplekken in Twello

	Ja, dit ken ik goed	Ja, weleens van gehoord	Nee, ken ik niet	Missings
Klein Twello	14,9%	42,67	29,3%	13,2%
Trefpunt Duistervoorde	9,5%	43,4%	33,9%	13,2%
Gebouw Irene/Dorpskerk	18,8%	43,4%	23,7%	14,1%
Bibliotheek	57,6%	23,7%	5,1%	13,7%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 14

In deze vraag werd er aan de respondenten gevraagd in hoeverre zij het (on)eens zijn met een aantal stellingen (zie Tabel 12). In die tabel is te zien dat de respondenten vooral neutraal zijn of het eens zijn met de stellingen. Mensen zijn dus redelijk betrokken bij de wijk of buurt waar ze wonen.

Tabel 12: Stellingen over de betrokkenheid in de buurt/wijk

	Helemaal oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal eens	N.v.t/ missing
Ik ben goed op de hoogte van wat er speelt in mijn buurt	1,2%	14,4%	31,0%	32,9%	3,4%	17,1%
Ik vind het belangrijk om mee te denken en mee te praten over zaken die voor mijn wijk belangrijk zijn	0,2%	2,4%	23,4%	43,7%	11,5%	18,8%
Ik vind het belangrijk om me in te zetten in het belang van mijn wijk	0,7%	4,9%	31,0%	37,1%	6,3%	19%
Er zijn voldoende mensen te vinden die zich in willen zetten voor mijn wijk	1,7%	11,0%	35,6%	25,1%	2,7%	23,9%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 15

In deze vraag konden de respondenten aangeven of zij zich in de afgelopen jaren actief hebben ingezet voor hun wijk of buurt. Bij deze vraag is er ook per wijk gekeken om te zien in welke buurten in Twello de inwoners het meest betrokken zijn. Uit de resultaten blijkt dat de wijk waar de inwoners zich het minst hebben ingezet De Veldjes en Componistenbuurt is, ondanks dat dit de wijk was met het grootste aantal respondenten. De wijk waar de meeste initiatiefnemers wonen is de Omgeving Veenhuisweg en De Schaker. De wijk waar mensen het meest actief

bezig zijn of waren was Achter het Holthuis. Dit is ook de wijk die gemiddeld het hoogst scoort op het gebied van tevredenheid.

Tabel 13: De inzet van de inwoners voor de wijk/buurt de afgelopen 12 maanden

Ja, ik ben/was een van de initiatiefnemers	6,1%
Ja, ik ben/was actief in wijk of buurt	23,2%
Nee, ik heb me niet ingezet	54,0%
Missing	16,7%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Tabel 14: De inzet van de inwoners voor de wijk/buurt de afgelopen 12 maanden per wijk

	Ja, ik ben/was een van de initiatiefnemers	Ja, ik ben/was actief in wijk of buurt	Nee, ik heb me niet ingezet	Missing
Demmerskamp en Stationsbuurt	12,1%	18,2%	48,5%	21,2%
Twello-Noord	2,9%	31,4%	48,6%	17,1%
Molenveld en Duistervoorde	9,8%	26,8%	46,3%	17,1%
De Veldjes en Componistenbuurt (Noord)	2,6%	15,4%	69,2%	12,8%
Centrum	1,6%	19,7%	52,5%	26,2%
Omgeving (oude) Binnenweg	0,0%	23,7%	63,2%	13,2%
Achter Het Holthuis	6,5%	38,7%	41,9%	12,9%
Planetenbuurt en Hietweide	3,8%	17,3%	61,5%	17,3%
De Vijfhoek	3,1%	25,0%	59,4%	12,5%
Omgeving Veenhuisweg en De Schaker	21,4%	25,0%	39,3%	14,3%
Buitengebied (overig)	0,0%	25,0%	75,0%	0%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 16

Bij de zestiende vraag uit de enquête konden de respondenten aangeven of zij bereid waren om zich in de toekomst in te zetten voor hun wijk of buurt. De wijk waar de meeste respondenten zich in de toekomst wilden inzetten voor hun wijk of buurt was de omgeving Veenhuisweg en De Schaker. Hier waren zelfs meer mensen die zich in de toekomst vaker willen inzetten voor hun wijk dan maar één keer. Voor alle andere wijken gold dat het merendeel van de respondenten bereid was zich in te

zetten voor eenmalige acties. In de Vijfhoek wonen de meeste respondenten die niet bereid zijn zich in de toekomst in te zetten voor hun wijk of buurt. Dit is een interessante bevinding aangezien de Vijfhoek het laagste gemiddelde had waar het gaat om de tevredenheid over de wijk. De Vijfhoek is de wijk waar de inwoners relatief gezien het minst tevreden over zijn, maar waar men ook het minst bereid was zich in de toekomst in te zetten voor de wijk.

Tabel 15: De bereidheid voor inzet in de toekomst voor wijk of buurt

Ja, ik ben hiertoe bereid	30,3%
Ja, maar alleen voor eenmalige acties	39,2%
Nee, ik ben hier niet toe bereid	14,0%
Missing	16,5%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

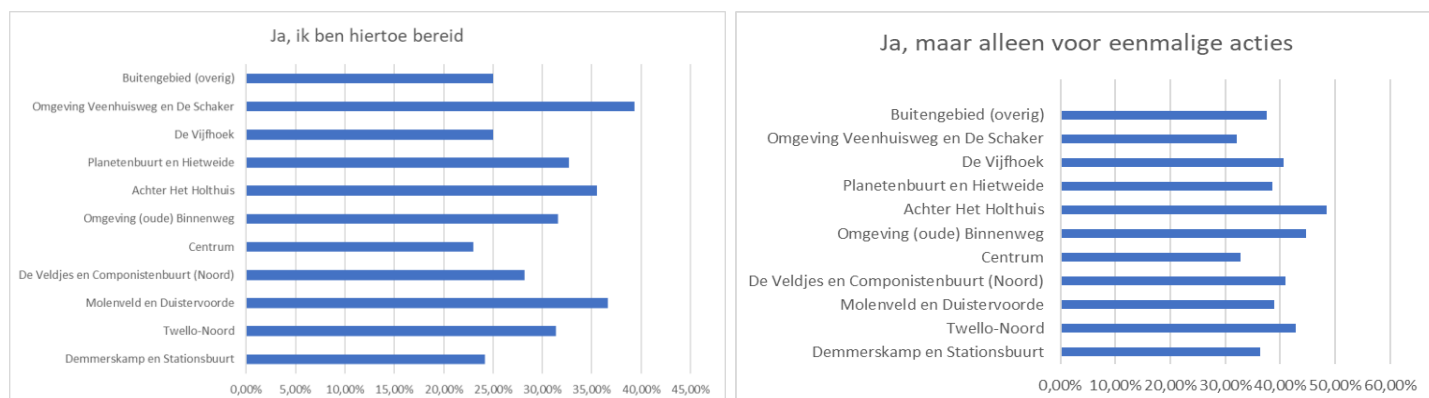
Tabel 16: De bereidheid voor inzet in de toekomst voor wijk of buurt per wijk

	Ja, ik ben hiertoe bereid	Ja, maar alleen voor eenmalige acties	Nee, ik ben hier niet toe bereid	Missing
Demmerskamp en Stationsbuurt	24,2%	36,4%	21,2%	18,2%
Twello-Noord	31,4%	42,9%	8,6%	17,1%
Molenveld en Duistervoorde	36,6%	39,0%	7,3%	17,1%
De Veldjes en Componistenbuurt (Noord)	28,2%	41,0%	17,9%	12,8%
Centrum	23,0%	32,8%	18,0%	26,2%
Omgeving (oude) Binnenweg	31,6%	44,7%	10,5%	13,2%
Achter Het Holthuis	35,5%	48,4%	3,2%	12,9%
Planetenbuurt en Hietweide	32,7%	38,5%	11,5%	17,3%
De Vijfhoek	25,0%	40,6%	21,9%	12,5%

Omgeving Veenhuisweg en De Schaker	39,3%	32,1%	14,3%	14,3%
Buitengebied (overig)	25,0%	37,5%	37,5%	0,0%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Figuur 6 en 7: De bereidheid voor inzet in de toekomst voor de wijk of buurt

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 17

Bij deze vraag konden de respondenten aangeven of ze behoefte hebben aan activiteiten in hun wijk of buurt. In de onderstaande tabel is te zien dat de wijken die het meeste behoefte hebben aan activiteiten de Vijfhoek en Demmerskamp en Stationsbuurt zijn. Bij beide wijken heeft ongeveer 20% van de respondenten “eens” of “helemaal mee eens” aangekruist. De wijk waar men het minst behoefte heeft aan activiteiten is Achter het Holthuis.

Tabel 17: De behoefte aan activiteiten in de wijk per wijk

	Helemaal oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal eens	N.v.t./missing
Demmerskamp en Stationsbuurt	6,1%	18,2%	27,3%	27,3%	3,0%	18,2%
Twello- Noord	2,9%	20,0%	42,9%	14,3%	0,0%	20,0%
Molenveld en Duistervoorde	4,9%	12,2%	43,9%	19,5%	2,4%	17,1%
De Veldjes en Componistenbuurt	0,0%	15,4%	46,2%	17,9%	7,7%	12,8%

rt (Noord)						
Centrum	3,3%	11,5%	42,6%	13,1%	1,6%	27,9%
Omgeving (Oude) Binnenweg	7,9%	18,4%	42,1%	13,2%	2,6%	15,8%
Achter Het Holthuis	9,7%	19,4%	45,2%	9,7%	3,2%	12,9%
Planetenbuurt en Hietweide	1,9%	13,5%	53,8%	9,6%	0,0%	21,2%
De Vijfhoek	6,3%	6,3%	46,9%	28,1%	0,0%	12,5%
Omgeving Veenhuisweg en De Schaker	7,1%	14,3%	39,3%	21,4%	3,6%	14,3%
Buitengebied (overig)	25,0%	25,0%	37,5%	12,5%	0,0%	0,0%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 18, 19 en 20

De respondenten konden voor een aantal activiteiten aangeven of zij hier behoefte aan hebben (vraag 18) en welke rol zij hierbij wilden innemen; deelnemen, meehelpen met organiseren, of beiden (vraag 19). De activiteiten waar de meeste inwoners aan zouden willen deelnemen zijn een buurtborrel, buurtbarbecue, wijk en/of buurtfeest. Ongeveer 35% van de respondenten heeft aangegeven hieraan te willen deelnemen. Dit zijn tevens ook de activiteiten waar de meeste respondenten een rol zouden willen spelen als organisator. De activiteit waar de meeste respondenten geen behoefte aan hadden zijn de huiskamerfeesten en een nieuwsbrief of wijkkrant.

De eigen ideeën waar de respondenten mee kwamen (vraag 20):

- Zelf of met de buurt de groenstrook in de Planetenbuurt / Hietweide onderhouden.
- Een deelauto in de wijk regelen (Twello-Noord).
- De omgeving van de Twellose Beek mede vormgeven (plaatsen eendenkorven, vogelhuisjes e.d., en aanplanten begroeiing) en verzorgen/onderhouden.
- Meer sociale contacten bijvoorbeeld met groepslessen van sporten.

- In de schapenwei, op het Holthuis, in het voorjaar en najaar een akoestisch concert te organiseren, waarbij het geluid wordt geminimaliseerd tot een bepaald volume, zoals ook is gedaan in het Worpplantsoen.
- Het organiseren van een kleedjesmarkt en een kledingbeurs.
- Foodfestival, kookworkshops, creatieve workshops, kookwedstrijd. “Ik mis de Koningsdag activiteiten: vrijmarkt, scouting ochtend, hardloophwedstrijd. Ontzettend jammer dat de organisatie ermee is gestopt. Het gaat mij om heel Twello, niet alleen de buurt.”
- Groenstrookjes vervangen door een pluktuin, eetbaar fruit en notenbomen (Molenveld en Duistervoorde).
- Een hulpnetwerk opzetten (om bijvoorbeeld burens helpen burens met kleine klusjes). *Dit initiatief komt uit de wijk Demmerskamp en Stationsbuurt.*

Tabel 18: Behoeftte aan activiteiten en gewenste rol

	Ja, als deelnemer	Ja, als (mede-) organisator	Ja, beide	Ik heb hier geen behoefte aan	Missing
De wijk energiezuinig maken/ samen energie opwekken	25,4%	1,0%	7,5%	47,7%	18,4%
Plekken voor ontmoeting bijv. dorpshuis/ buurthuis	20,8%	3,1%	8,5%	48,7%	18,9%
Samen onderhoud in de wijk, bijvoorbeeld in het groen	23,0%	1,2%	7,3%	50,1%	18,4%
Vergroenen van de wijk	28,6%	1,2%	6,8%	44,6%	18,9%
Meedoen aan zwerfvuil-opruim acties	30,0%	0,7%	7,3%	43,6%	18,4%

Beweeg- sport en spelactiviteiten	20,6%	1,5%	6,3%	53,5%	18,2%
Huiskamerbijeenkomsten	8,7%	1,0%	4,1%	67,6%	18,6%
Kunst, muziek, theater in de wijk	26,6%	1,7%	5,1%	47,9%	18,6%
Buurtborrel, buurtbarbecue, wijk en/of buurtfeest	34,9%	3,9%	19,6%	23,5%	18,2%
Samen eten en/of koken	15,3%	1,9%	5,6%	57,6%	19,6%
Buren helpen buren	30,3%	1,7%	7,7%	41,9%	18,4%
Een wijknieuwsbrief of wijkkrant	15,5%	1,7%	2,4%	60,8%	19,6%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 21

De respondenten konden in de vragenlijst aangeven of zij vonden dat de gemeente de inwoners te weinig of juist teveel betreft bij een aantal zaken die in de wijk spelen. 44,1% van de respondenten vond dat hun wijk te weinig werd betrokken bij de aanpak van de leefbaarheid. Bij de categorie 'goed/voldoende' lag het percentage elke keer ongeveer rond de 17%. De percentages bij de categorie 'te veel' waren erg laag, ze lagen allemaal tussen de 0 en 1%.

Tabel 19: De mening van de inwoners over een aantal stellingen

	Te weinig	Goed/voldoende	Te veel	N.v.t.	Missing
Betrekt mijn wijk bij de aanpak van de leefbaarheid	44,1%	21,1%	0,5%	14,3%	20,1%
Doet een beroep op de	40,2%	16,0%	0,7%	22,8%	20,3%

inwoners van mijn wijk om zelf een bijdragen te leveren					
Ondersteunt initiatieven op het gebied van leefbaarheid in mijn wijk	35,4%	17,7%	0,0%	26,4%	20,6%
Luistert voldoende naar de mening van de inwoners van mijn wijk	42,6%	14,5%	0,0%	22,3%	20,6%
Betrekt inwoners uit mijn wijk bij haar plannen en activiteiten	44,3%	16,0%	0,0%	19,4%	20,3%
Geeft inwoners en organisaties uit mijn wijk ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	32,2%	17,7%	0,0%	29,3%	20,8%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 22

Hier werd de respondenten gevraagd of zij bekend zijn met aanspreekpunten in Twello. De meest bekende aanspreekpunten onder de inwoners van Twello zijn de medewerkers van Mens en Welzijn Voorst en de medewerkers van IJsseldal wonen. De aanspreekpunten die het minst bekend waren onder de inwoners van Twello zijn de cultuurcoach en de coördinator maatschappelijke initiatieven.

Tabel 20: Bekendheid aanspreekpunten Twello

	Ja, ken ik	Ja, weleens van gehoord	Nee, ken ik niet	Missings
Medewerker Mens en Welzijn Voorst	32,2%	31,0%	16,9%	19,9%
Medewerkers Ijsseldal Wonen	32,0%	25,4%	22,8%	19,9%
Opbouwwerker protestantse gemeente Twello	7,5%	11,4%	60,8%	20,3%
Coördinator maatschappelijke initiatieven bij de gemeente	5,8%	11,6%	62,2%	20,3%
Buurt sportcoach	15,0%	18,4%	46,5%	20,1%
Cultuurcoach	6,8%	8,7%	64,4%	20,1%
Wijkagent	24,2%	32,0%	23,7%	20,1%
www.kijkenindekern.nl	18,4%	15,5%	44,8%	21,3%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 23

Bij vraag 23 werd de volgende vraag aan de respondenten voorgelegd: “Heeft u behoefte aan een wijkvereniging?” 12,4% van de respondenten heeft geantwoord dat ze hier behoefte aan hebben. 34,6% had hier geen behoefte en 32,9% wist het niet. Ongeveer 20% van de respondenten heeft helemaal niets ingevuld bij deze vraag.

De antwoorden op deze vraag hebben we ook uitgesplitst per wijk. De wijken waarin het meeste behoefte was aan een wijkvereniging waren de Vijfhoek en Achter het Holthuis. De wijken waarin het minste behoefte was aan een wijkvereniging waren Demmerskamp en Stationsbuurt en de Planetenbuurt en Hietweide.

Tabel 21: De behoefte aan een wijkvereniging

Wel behoefte	Geen behoefte	Weet niet	Missing
12,4%	34,6%	32,9%	20,1%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Tabel 22: De behoefte aan een wijkvereniging

	Ja	Nee	Weet niet	Missings
Demmerskamp en Stationsbuurt	6,1%	36,4%	36,4%	21,2%
Twello-Noord	14,3%	42,9%	25,7%	17,1%
Molenveld en Duistervoorde	14,6%	24,4%	39,0%	19,5%
De Veldjes en Componistenbuurt (Noord)	10,3%	28,2%	43,6%	18,0%
Centrum	11,5%	31,1%	26,2%	31,1%
Omgeving (Oude) Binnenweg	15,8%	42,1%	23,7%	18,4%
Achter Het Holthuis	16,1%	51,6%	16,1%	16,1%
Planetenbuurt en Hietweide	3,8%	26,9%	44,2%	25,0%
De Vijfhoek	25,0%	18,8%	40,6%	15,6%
Omgeving Veenhuisweg en De Schaker	7,1%	50,0%	28,6%	14,3%
Buitengebied (overig)	25,0%	75,0%	0,0%	0,0%

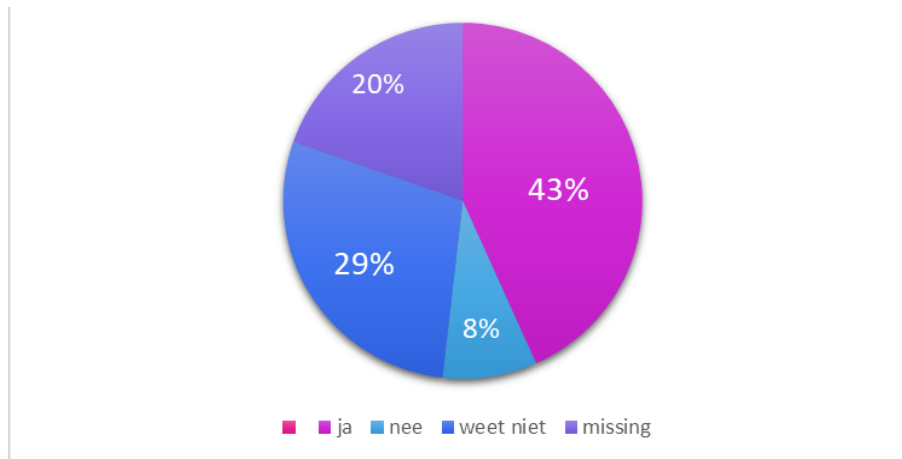
Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 24

Er werd aan de respondenten gevraagd of ze het belangrijk vinden dat er wijkverenigingen komen die zich kunnen inzetten voor de leefbaarheid van het dorp. 43% van de respondenten vond dit van belang. 8% vond dit niet van belang en 29%

van de respondenten wist geen antwoord te geven op de vraag. Het aantal missings op deze vraag is nogal hoog, namelijk een vijfde.

Figuur 8: Het belang van wijkverenigingen in Twello

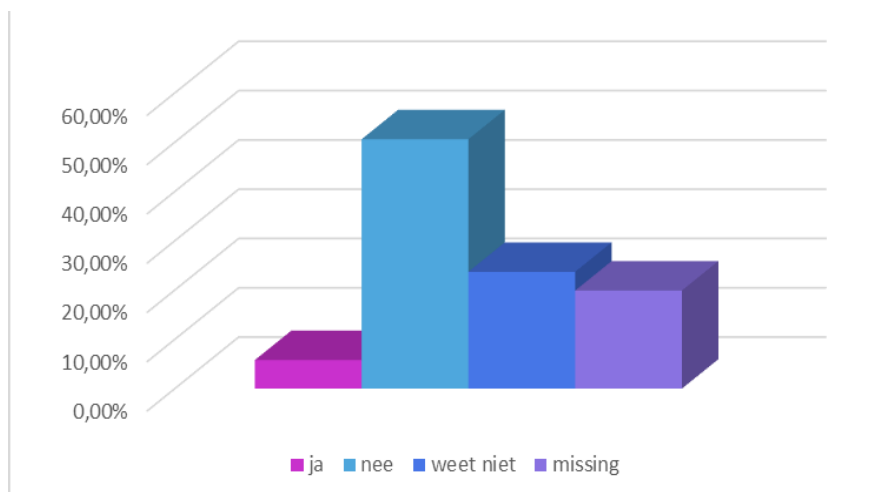

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), $N = 415$

Vraag 25

Bij vraag 25 werd er aan de respondenten gevraagd of zij interesse hebben bij het helpen opzetten van een wijkvereniging. Ongeveer 6% van de respondenten was geïnteresseerd om zelf mee te helpen aan het opzetten van een wijkvereniging. Ongeveer 24% van de respondenten heeft aangegeven het nog niet zeker te weten en ruim de helft van de respondenten had geen interesse. Ongeveer 20% van de respondenten had de vraag helemaal niet ingevuld.

Figuur 9: De interesse voor het opzetten van een wijkvereniging

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), $N = 415$

Vraag 26

Bij deze vraag is er gevraagd naar de behoefte aan een verbinder of aanjager per wijk rondom de activiteiten in de buurt per wijk. Uit de resultaten blijkt (zie Tabel 23) dat Omgeving Veenhuisweg en De Schaker de wijk is waar hier het meest behoefte aan is en het Centrum de wijk is met de minste behoefte hiernaar.

Tabel 23: De behoefte aan een verbinder of aanjager per wijk rondom de activiteiten in de buurt

	Ja	Nee	Weet niet	Missings
Demmerskamp en Stationsbuurt	15,2%	36,4%	30,3%	18,2%
Twello-Noord	14,3%	40,0%	28,6%	17,1%
Molenveld en Duistervoorde	19,5%	31,7%	29,3%	19,5%
De Veldjes en Componistenbuurt	23,1%	33,3%	30,8%	12,8%
Centrum	9,8%	27,9%	29,5%	32,9%
Omgeving (Oude) Binnenweg	18,4%	50,0%	13,2%	18,4%
Achter Het Holthuis	12,9%	35,5%	35,5%	16,1%
Planetenbuurt en Hietweide	13,5%	32,7%	28,8%	25,0%
De Vijfhoek	18,8%	31,3%	31,3%	18,8%
Omgeving Veenhuisweg en De Schaker	25,0%	32,1%	28,6%	14,3%
Buitengebied (overig)	12,5%	50,0%	37,5%	0,0%

Bron: Leefbaarheidsonderzoek Twello (2022), N = 415

Vraag 27

Bij de laatste vraag van de enquête werd er aan de respondenten gevraagd of de respondenten interesse hebben om zelf aanjager of verbinder te worden van hun

buurt of wijk. Slechts 1% van de respondenten heeft aangegeven interesse te hebben om aanjager of verbinder te worden in de wijk waar zij wonen. Opvallend aan de resultaten van deze vraag is het aantal missings, ongeveer de helft van de respondenten heeft deze vraag niet ingevuld.

4. Conclusie

In dit hoofdstuk wordt er op iedere onderzoeksvraag een antwoord geformuleerd. De eerste onderzoeksvraag luidde als volgt “Wat zien inwoners van Twello als hun wijk of buurt (wat is een gewenste wijkindeling voor het dorp Twello)?”. Twello kent van oorsprong geen duidelijke wijkindeling. Uit de resultaten is naar voren gekomen dat respondenten niet heel duidelijk uitspreken wat zij precies zien als hun wijk of buurt. De gemeente heeft een wijkindeling gepresenteerd via het kaartje in de enquête. Het grootste deel van de respondenten herkende dit wel. Wat wordt gezien als Twello-Noord is voor veel respondenten nog wel onduidelijk. Indien er nieuwe woningbouw komt kan dit een duidelijker beeld opleveren van wat de wijk is of dat er in Twello-Noord meerdere wijken worden ervaren. Dit vraagt nog verdere aandacht.

In de tweede onderzoeksvraag is er onderzocht op welke schaal de inwoners van Twello zich met elkaar verbonden voelen. Uit de resultaten kwam duidelijk naar voren dat er in sommige wijken meer een wijkgevoel is onder de inwoners ten opzichte van de andere wijken. Er is gebleken dat hoe kleiner de geografische schaal is, hoe sterker de respondenten zich verbonden voelen. De mensen in Twello hebben dus vooral een binding met hun directe burens en hooguit de straat. Dit kenmerkt Twello in tegenstelling tot de kleine dorpen in de gemeente Voorst, waar het onderzoek Duimen voor de Dorpen heeft uitgewezen dat er meer een gevoel van ‘samen een dorp zijn’ wordt ervaren (Rekenkamercommissie Gemeente Voorst, 2020).

Bij de derde onderzoeksvraag is onderzocht wat de inwoners van Twello bijzonder vinden aan hun wijk of buurt op zowel sociaal als fysiek gebied. Op sociaal gebied vindt men Twello een gezellig en veilig dorp met fijne sociale contacten. Op fysiek vlak was men vooral tevreden over de rust, het mooie groen in de wijken. Men was ook tevreden met de mooie natuur en voorzieningen die op loopafstand van hen liggen.

De vierde onderzoeksvraag luidde als volgt “Welke ideeën hebben inwoners van Twello om hun wijk of buurt leefbaar (leuker, mooier, gezelliger) te houden of te maken?”. Respondenten kwamen met verschillende ideeën voor het organiseren van buurtactiviteiten om de sociale contacten te vergroten, zoals sportactiviteiten in groepsverband en het opzetten van hulpnetwerken. Ook lieten de respondenten weten dat zij bereid zijn om zelf de handen uit de mouwen te steken bij bepaalde activiteiten in de buurt, met name het groenonderhoud. Punten waar men kritisch

over was met betrekking tot de leefbaarheid in Twello waren met name de verkeersveiligheid, het groenonderhoud, het aantal speelvoorzieningen, loslopende honden en hondenuitwerpselen en een tekort aan parkeerplaatsen.

De vijfde onderzoeksvraag luidde als volgt: “Op welke manier willen inwoners van Twello zich inzetten voor hun wijk of buurt?” Uit vraag 14, 15 en 16 blijkt dat inwoners zich best wel willen inzetten voor hun wijk en het ook belangrijk vinden om mee te praten over de onderwerpen in hun wijk (of straat). Respondenten hebben aangegeven dat zij zelf ook willen helpen bij het organiseren van activiteiten in hun wijk. De respondenten kwamen zelf met initiatieven zoals helpen bij het groenonderhoud. Uit vraag 22 is er gebleken dat er in sommige wijken enige bereidheid is om een wijkvereniging op te zetten.

Bij de laatste onderzoeksvraag is onderzocht op welke manier de gemeente (of partners) de inwoners die zich willen inzetten voor hun wijk of buurt kan ondersteunen. Uit vraag 14 blijkt dat inwoners niet altijd goed op de hoogte zijn van wat er in hun wijk speelt. Een goede en laagdrempelige communicatie met de inwoners is dus heel erg belangrijk. Ten opzichte van partners zoals Mens en Welzijn en IJsseldal Wonen is de gemeente nog minder zichtbaar in de wijk, zo blijkt uit vraag 21. De gemeente zou nog meer kunnen gaan samenwerken met de partners en samen de wijk in kunnen gaan om een gesprek te gaan voeren over de toekomst van de wijk. De ene wijk heeft meer behoefte aan een verbinder dan een andere wijk, zo blijkt uit vraag 25. In de wijken waar die behoefte groter is zou een pilot gestart kunnen worden met een ‘wijk cq. buurtverbinder’ die bijv. een vrijwilligersvergoeding krijgt. Dit vraagt wel om begeleiding en coördinatie vanuit de ambtelijke organisatie(s). Wat ook een mogelijkheid is, is dat je als partners op een creatieve manier kenbaar maakt dat initiatieven van inwoners altijd welkom zijn. En dat je die ondersteunt. Een voorbeeld is bijvoorbeeld www.ededoet.nl of www.ikbuurtmee.nl waar inwoners actief een waardecheque krijgen thuisgestuurd om in te zetten op een inwonersinitiatief uit de wijk. Daarmee maak je het ook op een laag schaalniveau aantrekkelijker om actief te worden in de wijk, en juist voor de dingen die er op dat schaalniveau belangrijk worden gevonden. Het digitaal dorpsplein www.kijkindekernen.nl zou daarvoor bijvoorbeeld kunnen worden ingezet.

5.Discussie

Dit onderzoek kent, zoals ieder ander onderzoek, haar gebreken. Zoals in het begin van het resultatenhoofdstuk al kort is besproken is er een oververtegenwoordiging te zien in mensen van boven de 40 jaar en hoogopgeleiden. De mening van de jongere respondenten en laagopgeleiden is in dit onderzoek daarom ondervertegenwoordigd wat negatief is voor de populatievaliditeit. Het is hierdoor mogelijk dat het oordeel van de jongste leeftijdscategorieën ondergesneeuwd is geraakt wat het algemene leefbaarheidsoordeel kan beïnvloeden. Jongeren hebben vaak andere interesses, problemen en behoefte aan andere soorten activiteiten in hun woonplaats dan ouderen. Daarom had het tot meer diverse resultaten kunnen leiden als de leeftijdsgroepen ongeveer evenredig zouden zijn vertegenwoordigd in de dataset. Een mogelijke oorzaak voor de ondervertegenwoordiging van de jongere groep respondenten is dat de oproep om mee te doen aan het onderzoek drie weken in de krant heeft gestaan. Nu is het zo dat ouderen de krant veel vaker lezen dan jongeren en waarschijnlijk daardoor meer ouderen van het onderzoek op de hoogte waren dan de jongere inwoners van Twello. Het onderzoek is ook gepromoot op Facebook en Twitter. Waarschijnlijk worden de sociale mediakanalen van de gemeente vooral gevolgd door oudere inwoners waardoor het niet goed gelukt is om de jongere groep inwoners van Twello te bereiken via sociale media.

Een tweede minpunt van dit onderzoek is de lage responsratio in het algemeen. In dit onderzoek werd er gestreefd naar een responsratio van 10% van alle huishoudens, wat in voorgaand onderzoek ook is aangehouden. De werkelijke responsratio lag echter een stuk lager. Ook dit zou kunnen leiden tot vertekende resultaten. Een oorzaak van de lage responsratio is mogelijk de korte reactietermijn. Voor vervolgonderzoek in de toekomst zou het een goed idee zijn om een langere reactietermijn aan te houden, die in dit onderzoek was slechts twee weken vanwege een aantal weken vertraging die het onderzoek heeft opgelopen als gevolg van de organisatie van opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. Waarschijnlijk wisten veel inwoners van Twello ook niet af van het onderzoek omdat lang niet iedereen de krant leest. Wat de respons in toekomstig onderzoek zou kunnen verhogen is het versturen van een (kleurrijke) flyer naar ieder huishouden in Twello om zo de aandacht van zoveel mogelijk mensen te trekken. Behalve dat veel mensen de krant niet lezen zijn er waarschijnlijk ook mensen die over het stuk heen hebben gelezen.

Met een flyer wordt de aandacht direct getrokken en zal het aantal mensen dat van het onderzoek op de hoogte is daardoor een stuk groter zijn.

Positief aan dit onderzoek is dat er gebruik is gemaakt van een uitgebreide enquête waarin respondenten veel ruimte hebben gekregen in open vragen hun mening te geven en toe te lichten. Dankzij deze vorm van dataverzameling zijn er goede en leuke initiatieven vanuit de inwoners naar voren gekomen. Dankzij de uitgebreide vragenlijst kon er onderzoek gedaan worden naar meerdere aspecten van de leefbaarheid in Twello. Dit onderzoek heeft een opzet gegeven voor het verbeteren van de leefbaarheid in Twello. Uit de voorafgaande punten bleek dat de leefbaarheid in de toekomst nog nauwkeuriger in kaart kan worden gebracht. Daarmee is het mogelijk om de leefbaarheid in Twello in de toekomst verder te verbeteren. Zo blijft Twello een prettig dorp om in te wonen en werken.

6. Beleidsaanbevelingen

Het onderwerp wat het vaakst werd aangesneden op het gebied van leefbaarheid is de verkeersveiligheid. Twello werd door veel respondenten ervaren als een veilig dorp, maar op het gebied van verkeersveiligheid heerst er nog veel ontevredenheid. De gemeente zou zich op meerdere manieren kunnen inzetten om de verkeersveiligheid te verbeteren. De gemeente zou hierbij kunnen denken aan niet-fysieke maatregelen. Dit zijn maatregelen waarbij er wordt ingespeeld op het gedrag van weggebruikers zonder de infrastructuur aan te passen. Een voorbeeld hiervan is het plaatsen van dynamische snelheidsdisplays op plaatsen waar ze nog niet staan. Deze zijn met name geschikt voor weggebruikers die niet in de gaten hebben dat ze te hard rijden. De snelheidsdisplay geeft direct feedback over de snelheid en automobilisten kunnen denken dat het display gecombineerd wordt met snelheidscontrole en zullen dus uit angst voor een boete hun snelheid minderen. De gemeente zou ook kunnen kiezen voor zachte maatregelen om hard rijden tegen te gaan, zoals het plaatsen van objecten of borden langs de weg, die niet direct een aanwijzing over snelheid bevatten, maar die automobilisten er (onbewust) op wijzen dat er extra aandacht van ze gevraagd wordt, hetgeen meestal ook tot een lagere snelheid leidt. Een voorbeeld is het plaatsen van attentieborden of paaltjes. Verder zou de gemeente kunnen kiezen voor fysieke maatregelen, maatregelen waarbij de infrastructuur wordt aangepast. Voorbeelden hiervan zijn kruispuntplateaus en slingerremmers, bij deze maatregelen is er een zichtbare reden om de snelheid te verminderen. Overigens zetten de coalitiepartijen de mobiliteit en verkeersveiligheid in Twello hoog op de agenda (Coalitiepartijen Gemeente Voorst, 2022).

Ook het onderwerp groenonderhoud werd zeer vaak genoemd als iets waar men ontevreden over is. De inwoners zijn vaak niet goed op de hoogte over wat de gemeente precies doet op het gebied van het onderhoud van openbaar groen. Het zou goed zijn als de gemeente hier meer duidelijkheid over zou geven en proactiever zou communiceren over het beleid met betrekking tot het groenonderhoud. De gemeente kan beter overbrengen wat voor opdracht zij de groenaannemers hebben gegeven en op welke momenten de inwoners kunnen verwachten dat er iets in hun wijk wordt gedaan. Op sommige plaatsen mag er redelijk veel onkruid blijven staan, afhankelijk van het beeldkwaliteitsniveau. Wanneer inwoners hier niets van afweten zullen zij hier eerder ontevreden over zijn. Het is daarom belangrijk dat de

gemeente duidelijk is over wat de inwoners precies van haar mag verwachten op het gebied van onderhoud.

Verder is het belangrijk dat de gemeente duidelijk maakt dat ze initiatieven van inwoners ondersteunt om samen het groen te onderhouden met de buurt. Voor sommige inwoners zal het waarschijnlijk voldoende zijn om hen te informeren over wat de gemeente precies doet, maar sommige inwoners zullen alsnog zelf aan de slag willen om het groenonderhoud in hun wijk of buurt verder te verbeteren. Daarom is het belangrijk dat de gemeente duidelijk maakt dat initiatieven van inwoners welkom zijn. Dit geldt ook voor de overige initiatieven waar de inwoners mee kwamen zoals de aanleg van een hondenspeelveld.

Tenslotte is het een goed idee dat de gemeente met de inwoners in gesprek gaat over de eventuele komst van een dorpshuis. Uit de resultaten is gebleken dat er enige behoefte is aan de komst voor een ontmoetingsplek in het dorp en dat sommige respondenten weinig sociale contacten hebben in hun wijk en geen saamhorigheid voelen. De komst van een ontmoetingsplek zoals een dorpshuis kan ervoor zorgen dat de sociale contacten en daarmee de cohesie versterkt wordt, niet alleen in de wijk waar de respondent woont maar in heel Twello.

Referentielijst

- Babbie, E. (2007). *The practice of social research*, 11th edition, Belmont: Wadsworth.
- Bourdieu, P. (1989). *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip*. Amsterdam: Van Gennep.
- Centraal Bureau van de Statistiek. (2021). Geraadpleegd van <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2021/toelichting-wijk-en-buurtkaart-2021/3-definitie-en-verklaring-van-bijzondere-waarden>
- Coalitiepartijen Gemeente Voorst (2022). *Coalitieakkoord 2022-2026*. Geraadpleegd van https://www.vorst.nl/fileadmin/user_upload/Bestuur_organisatie/Coalitieakkoord_Vorst_internet.pdf
- Eidhof, B. (2018). *Het gevoel ertoe te doen: zo belangrijk is burgerschapsvorming*. Geraadpleegd van: <https://www.brainwash.nl/bijdrage/het-gevoel-ertoe-te-doen-zo-belangrijk-is-burgerschapsvorming>
- Fokma, M. (2020). *Onderzoeksrapport Burgerparticipatie*.
- Gunsteren, H. R. van. (1998). *A theory of citizenship. Organizing plurality in contemporary democracies*. Boulder, Colorado: Westview Press.
- Leidemeijer, K., Marlet, G., Ponds, R., Schulenberg, R., & Woerkens, C. (2014). *Analyse van de leefbaarheidsontwikkeling 2012-2014 volgens de Leefbaarometer 2.0*. Geraadpleegd van <https://www.leefbaarometer.nl/page/publicaties>
- Mitros, (2005). *Leefbaarheid in wijken en buurten*, Mitros: Utrecht
https://vng.nl/files/vng/vng/Documenten/Extranet/Burgerzaken/bestanden_burgerparticipatie/Naar_buiten.pdf
- Noije, L. van (2016). Toegenomen ongelijkheid in buurtparticipatie tussen buurten en bewoners? *Mens & Maatschappij*, 91, pp. 319- 355.
- Rekenkamercommissie Gemeente Voorst (2020). *Duimen voor de dorpen*. Geraadpleegd van: <https://www.vorst.nl/nieuws/artikel/duimen-voor-de-dorpen>
- Rigo Research & Advies. (2020). *Leefbaarheid en leefbare buurten*. Geraadpleegd van: <https://www.rigo.nl/werkveld/leefbaarheid/>
- Verba, S., Schlozmann, K. L., Brady, H. E. (1995). *Voice and equality: civic voluntarism in American politics*. Harvard: Harvard University Press.
- Visser, E. (2021). *Altijd nieuw gedoe!* Pumbo.NL BV
- Wijdeven, T. M. F. van, de Graaf, L. J., & Hendriks, F. (2013). *Actief burgerschap: Lijnen in de literatuur*. Geraadpleegd van: <https://research.tilburguniversity.edu/en/publications/actief-burgerschap-lijnen-in-de-literatuur>

Vragenlijst

WIJKBEHOEFTEONDERZOEK TWELLO

Welkom bij deze vragenlijst rondom het wijkbehoefteonderzoek voor het dorp Twello. Door middel van dit onderzoek wilt de gemeente Voorst nog beter weten welke wensen, behoeften en meningen er leven in de wijken van Twello.

Burgemeester Paula Jorritsma-Verkade: 'Ik heb Twello onlangs leren kennen als een prachtig dorp. We zijn samen aan zet om Twello nog leuker, mooier en gezelliger te maken. En dan niet alleen in het centrum, maar ook in de woonwijken. Samen met onze partners ondersteunen we als gemeente graag initiatieven die inwoners voor hun buurt of wijk hebben. En we betrekken u als inwoner ook liefst zo vroeg mogelijk bij de plannen die de gemeente heeft. Het is dus belangrijk dat we goed met elkaar in gesprek zijn en elkaar makkelijk weten te vinden. Met de uitkomsten van het onderzoek kunnen we stappen zetten om het samenwerken in en aan de wijk te verbeteren. Daarom alvast heel erg veel dank voor het invullen van de vragenlijst!

De vragen gaan bijvoorbeeld over de openbare ruimte, de contacten in de wijk, de behoefte aan ontmoetingsplekken en over het deelnemen aan of juist het organiseren van een buurtactiviteit.

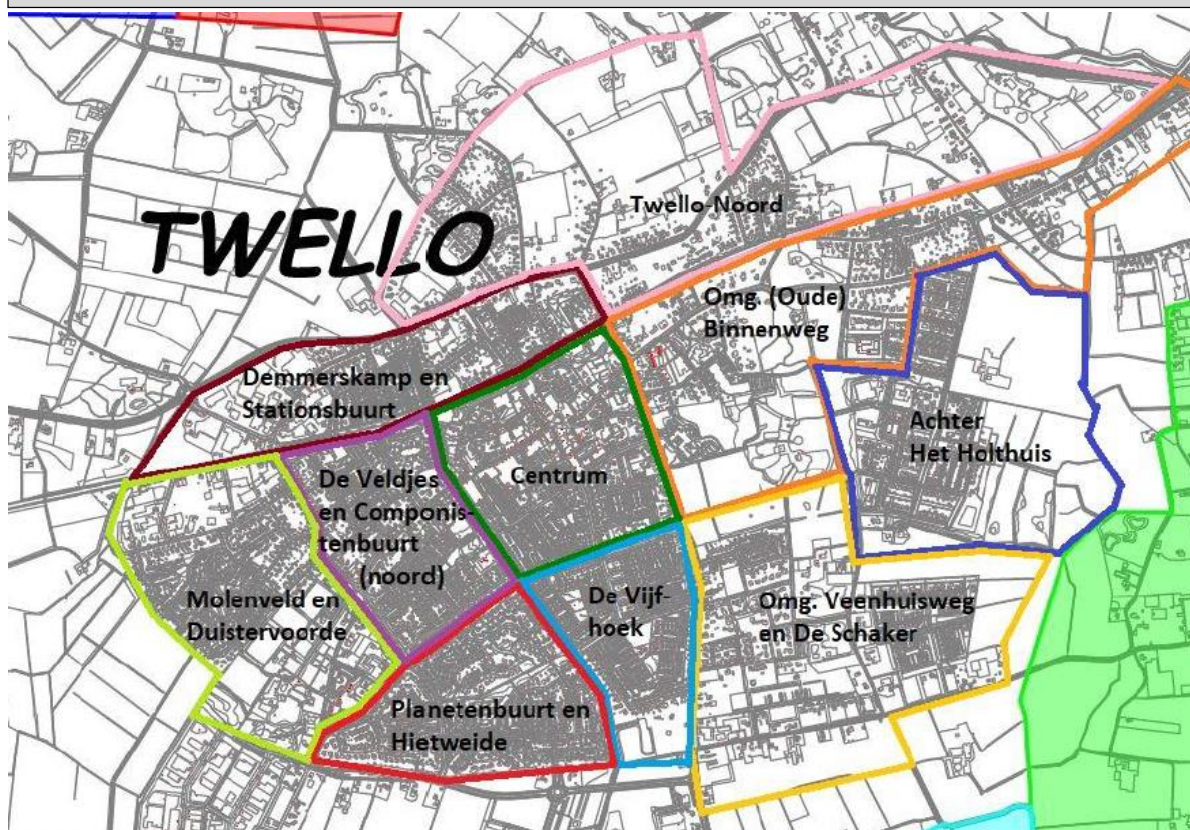
De vragenlijst bestaat uit 5 onderdelen:

- A. De wijk waar u woont
- B. Sociale contacten in de wijk
- C. Actief in de wijk
- D. Samenwerken aan de wijk
- E. Achtergrondvragen

Het invullen duurt maximaal 15 minuten.

Ga naar de volgende pagina om de vragenlijst te starten.

A. DE WIJK WAAR U WOONT

1. In welke wijk woont u volgens de wijkindeling op bovenstaande kaart ?

- ☐ Demmerskamp en Stationsbuurt
- ☐ De Veldjes en Componistenbuurt
- ☐ Centrum
- ☐ De Vijfhoek
- ☐ Planetenbuurt en Hietweide
- ☐ Molenveld en Duistervoorde
- ☐ Twello-Noord
- ☐ Achter het Holthuis
- ☐ Omgeving Veenhuisweg en De Schaker
- ☐ Omgeving (oude) Binnenweg
- ☐ Buitengebied (Overig)

2. Kunt u zich herkennen in deze indeling? Kunt u dit antwoord toelichten.

3. Maak de volgende zin af.

Ik voel verbondenheid met inwoners uit: ...

(u kunt meerdere antwoordmogelijkheden aankruisen)

- ☐ de hele wijk
- ☐ de buurt waar ik woon (een deel van de wijk)
- ☐ mijn straat
- ☐ mijn directe bureu

4. Hoe lang woont u al in uw wijk?

- ☐ Korter dan 2 jaar
- ☐ 2 tot 5 jaar
- ☐ 5 tot 10 jaar
- ☐ 10 tot 15 jaar
- ☐ 15 jaar of langer

5. Hoe prettig vindt u het om in uw wijk te wonen?

Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (zeer onprettig) tot en met 10 (zeer prettig).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet/ geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. Kunt u het antwoord op vraag 5 (met voorbeelden) toelichten?

7. Wat vindt u van de volgende onderwerpen in de wijk waar u woont?

	Ze er goed	Goed	Niet goed, niet slecht	Slecht	Ze er slecht	We et ik niet
a. De verkeersveiligheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. De sociale veiligheid (mate van criminaliteit, sociale controle e.d.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Inrichting en onderhoud van de openbare ruimte (groenvoorziening, bestrating, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. De bereikbaarheid met de fiets/auto	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. De bereikbaarheid met het openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f. Het aanbod van onderwijs en kinderopvang	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g. Het aanbod van op het gebied van sport en cultuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h. De mogelijkheden voor kinderen om samen buiten te spelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

i. De mogelijkheden om elkaar te ontmoeten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
j. Onderling contact / gezelligheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Welke onderwerpen vragen volgens u nog meer aandacht in uw wijk? Dit kunnen onderwerpen zijn zoals genoemd in vraag 7, maar u kunt ook andere onderwerpen aangeven.

B. SOCIALE CONTACTEN EN STEUN

9. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
De inwoners van mijn wijk staan altijd voor elkaar klaar	☐	☐	☐	☐	☐
Mensen in mijn wijk kennen elkaar goed	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen in mijn wijk gaan op een prettige/respectvolle manier met elkaar om	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn weinig mensen in mijn wijk die aan buurtactiviteiten willen deelnemen	☐	☐	☐	☐	☐

10. Hoe vaak ontmoet u de volgende personen in uw wijk?

Hiermee bedoelen we persoonlijk contact, zoals op bezoek gaan, bezoek ontvangen, buitenshuis ontmoeten.

	Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks	Minder vaak dan maandelijks	Nooit	Niet van toepassing
Mensen uit de buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vrienden of kennissen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lokale vrijwilligers (Zonnebloem, Rode Kruis, verenigingen, kerk e.d.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Professionele hulpverleners	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Hoe vaak heeft u online contact met de volgende personen in uw wijk?

Hiermee bedoelen we online contact bijvoorbeeld via WhatsApp, een Whatsapp-groep voor burens, een telefoongesprek, Facebook of andere social media.

	Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks	Minder vaak dan maandelijks	Nooit	Niet van toepassing
Mensen uit de buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vrienden of kennissen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lokale vrijwilligers (Zonnebloem, Rode Kruis, vereniging, kerk e.d.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Professionele hulpverleners	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen over uw sociale contacten in het algemeen?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb voldoende mensen met wie ik me sterk verbonden voel in mijn buurt	☐	☐	☐	☐	☐
Ik mis gezelligheid om mij heen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind mijn kring van vrienden en kennissen te beperkt	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan makkelijk mensen vinden om leuke dingen met mij te doen	☐	☐	☐	☐	☐

13. Bent u bekend met de volgende ontmoetingsplekken in Twello?

	Ja, ken ik	Ja, wel eens van gehoord	Nee, ken ik niet
Klein Twello (Mens en Welzijn)	☐	☐	☐
Trefpunt Duistervoorde	☐	☐	☐
Bibliotheek	☐	☐	☐
Gebouw Irene/ Dorpskerk	☐	☐	☐

C. ACTIEF IN DE WIJK

14. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik ben goed op de hoogte van wat er in mijn buurt speelt	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het belangrijk om mee te denken en mee te praten over zaken die voor mijn wijk van belang zijn	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het belangrijk om me in te zetten in het belang van mijn wijk	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn voldoende mensen te vinden die zich willen inzetten in het belang van mijn wijk	☐	☐	☐	☐	☐

In steeds meer wijken of buurten doen bewoners mee om hun omgeving leuker, mooier en leefbaarder te maken. Door hieraan mee te doen voelen mensen zich vaker betrokken bij hun wijk of buurt en nemen de sociale contacten toe.

15. Heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor wijk of buurt?

- ☐ Ja, ik ben/was een van de initiatiefnemers
- ☐ Ja, ik ben/was actief in wijk of buurt
- ☐ Nee, ik heb me niet ingezet

16. Bent u bereid zich in de toekomst in te zetten voor uw wijk of buurt?

- ☐ Ja, ik ben hiertoe bereid
- ☐ Ja, maar alleen voor eenmalige acties
- ☐ Nee, ik ben hier niet toe bereid

Hieronder staan een aantal vragen met betrekking tot uw behoefte aan activiteiten

17. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik heb behoefte aan activiteiten in mijn wijk of buurt	☐	☐	☐	☐	☐

18. Aan welke soort activiteiten of initiatieven heeft u behoefte?

Kruis ook uw gewenste rol aan: als deelnemer of organisator of beide

Soort activiteit	Door u gewenste rol	
	Deelnemer	Helpen organiseren

• De wijk energiezuinig maken/ samen energie opwekken		
• Plekken voor ontmoeting, bijvoorbeeld een dorpshuis/buurthuis, een moestuin, pluktuin, voedselbos, bijentuin organiseren en beheren of inzetten voor ontmoetingsbankjes		
• Samen onderhoud in de wijk, bijvoorbeeld in het groen (zoals openbare groenstroken, boomspiegels, hangtuintjes) of bij speelplekken		
• Vergroenen van de wijk (tegel eruit, plant erin)		
• Meedoen aan zwerfvuil-opruimacties		
• Beweeg-, sport en speelactiviteiten (zoals bijvoorbeeld wandelclub)		
• Huiskamerbijeenkomsten zoals huiskamerconcerten, huiskamerspelletjesavonden of leesclubs		
• Kunst, muziek, theater in de wijk (openluchtbioscoop, lichtjesavond).		
• Buurtborrel, buurtbarbecue, wijk- en/of buurtfeest		
• Samen eten en/of koken		
• Buren helpen buren (ruilsysteem voor klussen en hulpdiensten)		
• Een wijknieuwsbrief of wijkkrant (online of offline)		
• <i>Ruimte voor eigen idee</i>		
• <i>Ruimte voor eigen idee</i>		

--	--	--

19. Geef voor elk van de door u aangegeven activiteiten bij vraag 18 aan wat de door uw gewenste rol hierbij is. Wilt u alleen deelnemen en/of wilt u meehelpen om de activiteit te organiseren?

--

20. Heeft u eigen ideeën van een activiteit? Welke rol zou u hierin willen nemen?

--

D. SAMENWERKEN AAN DE WIJK

21. Kunt u aangeven hoe de gemeente Voorst in Twello naar uw mening omgaat met de volgende punten? De gemeente Voorst ...

	Te veel	Goed/ voldoende	Te weinig	Weet ik niet
betrekt mijn wijk bij de aanpak van de leefbaarheid	☐	☐	☐	☐
doet een beroep op de inwoners van mijn wijk om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid	☐	☐	☐	☐
Ondersteunt initiatieven op het gebied van leefbaarheid in mijn wijk	☐	☐	☐	☐
luistert voldoende naar de mening van de inwoners van mijn wijk	☐	☐	☐	☐
betrekt inwoners uit mijn wijk bij haar plannen en activiteiten	☐	☐	☐	☐
geeft inwoners en organisaties uit mijn wijk ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	☐	☐	☐	☐

22. Bent u bekend met de volgende aanspreekpunten of netwerken in Twello?

	Ja, ken ik	Ja, wel eens van gehoord	Nee, ken ik niet
Medewerkers Mens en Welzijn Voorst (welzijnsorganisatie)	☐	☐	☐
Medewerkers IJsseldal Wonen (woningcorporatie)	☐	☐	☐
Opbouwwerker protestantse gemeente Twello	☐	☐	☐
Coördinator maatschappelijke initiatieven bij de gemeente	☐	☐	☐
Buurtsportcoach	☐	☐	☐
Cultuurcoach	☐	☐	☐
Wijkagent	☐	☐	☐
www.kijkindekernen.nl (digitaal dorpsplein)	☐	☐	☐

In 10 van de 12 dorpen van de gemeente Voorst is een dorpsbelangenorganisatie (DBO) en een dorpscontactpersoon (DCP) actief. Voor de gemeente zijn dit belangrijke samenwerkingspartners. In Twello zijn deze er niet. Toch willen wij u vragen of u behoefte heeft aan een organisatievorm in uw wijk, of de mate waarin u dit belangrijk vindt.

23. Heeft u behoefte aan een wijkvereniging?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Weet niet

24. Vindt u het belangrijk dat er in Twello wijkverenigingen zijn die zich samen kunnen inzetten voor de leefbaarheid van het dorp?

- Ja
- Nee
- Weet niet

25. Bent u geïnteresseerd om een wijkvereniging mee te helpen opzetten?

- Ja
- Nee
- Weet niet

26. Heeft u behoefte aan een verbinder/aanjager rondom activiteiten in uw wijk?

- Ja
- Nee
- Weet niet

27. Heeft u interesse om verbinder/aanjager voor uw wijk te worden?

- Ja
- Nee
- Weet niet

Na afloop van deze enquête wil de gemeente (mits er voldoende belangstelling is) een werkgroep oprichten. Het doel van deze werkgroep is om te kijken hoe initiatieven in Twello verder kunnen worden aangejaagd en ondersteund. En of er wensen/kansen zijn om één of meerdere wijkverenigingen op te richten. De gemeente Voorst wil samen met haar partners deze werkgroep ondersteunen.

28. Heeft u interesse om deel te nemen in een werkgroep?

☐ Ja, laat hieronder uw e-mailadres achter zodat wij u kunnen benaderen:

☐ Nee

E. ACHTERGRONDVRAGEN

29. Wat is uw leeftijd?

- 18 tot en met 29 jaar
- 30 tot en met 39 jaar
- 40 tot en met 54 jaar
- 55 tot en met 64 jaar
- 65 jaar tot en met 74 jaar
- 75 jaar en ouder

30. Op welk hoogste niveau heeft u een opleiding gevolgd of afgerond?

- ☐ Lagere school / basisonderwijs / geen onderwijs
- ☐ Vmbo / mavo
- ☐ Havo / vwo
- ☐ Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
- ☐ Hoger beroepsonderwijs (hbo)
- ☐ Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)

31. Wilt u de resultaten van dit onderzoek ontvangen? Vul dan hieronder uw e-mailadres in.

Wij gebruiken uw mailadres niet in relatie tot de door u ingevulde antwoorden op het onderzoek.

☐ Ja, mijn e-mailadres is:

☐ Nee, ik wil de resultaten niet ontvangen

32. Wilt u kans maken op een van de cadeaubonnen? Vul dan hieronder uw e-mailadres in.

Wij gebruiken uw mailadres niet in relatie tot de door u ingevulde antwoorden op het onderzoek.

☐

Ja, mijn e-mailadres is:

☐

Nee, ik wil de resultaten niet ontvangen

33. Heeft u nog overige opmerkingen of suggesties? Dan kunt u deze hieronder kwijt.

Hartelijk dank voor uw medewerking!